

หัวใจนั้นไร้พรมแดน ...ศักยภาพของหัวใจ คือ รักคนได้ทั่วโลก

นำเสนอเมื่อ : 14 พ.ค. 2552

ศักยภาพของหัวใจ คือ รักคนได้ทั่วโลก

ช่วงนี้คนไทยรักกันน้อยลง หันมองไปที่ศูทางไหน มีแต่คนที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกัน แยกเขี้ยวยิงฟัน พร้อมจะลุกฮือขึ้นมาเข่นฆ่าทำร้ายกันไต่ทุกเมื่อ ในสถานการณ์เช่นนี้ เราควรจะย้อนกลับมาดูศักยภาพแห่งหัวใจของเรา โดยรากฐานเดิมแทน เราสามารถรักคนใดในโลก แต่แล้วทำไมความรักในหัวใจเราจึงหดหายลงไปทุกวัน

ก่อนที่จะตอบคำถามนี้ ผู้เขียนต้องขอทบทวน ความรักและพัฒนาการของความรักเสียก่อน เพราะถ้าเราเห็นพัฒนาการของความรัก เราก็จะตอบได้ว่า **อะไรคือรักที่แท้ในพระคัมภีร์และพุทธศาสนา** ความรักนั้นในพระคัมภีร์ของผู้เขียนจัดเป็น 4 ระดับด้วยกัน

1. รักตัวกลัวตาย
2. รักใครปรารถนา
3. รักเมตตาอารี
4. รักมีแต่ให้

รักตัวกลัวตาย เป็นความรักขั้นพื้นฐานที่สุดของสิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคน และที่เรียกว่าสรรพชีพสรรพสัตว์ทุกชนิด สรรพชีพหมายถึงสิ่งมีชีวิตทั้งหลายซึ่งเราไม่สามารถมองเห็นด้วยตา ทั้งอยู่ในโลกเดียวกันกับเราหรืออยู่ในโลกอื่นออกไป สรรพสัตว์ หมายถึงสัตว์ทั้งปวงที่เรามองเห็นได้ด้วยตา สิ่งมีชีวิตทั้งหมดไม่ว่าจะเรียกชื่อวาคัน หรือไม่เรียกชื่อวาคันก็ตาม ล้วนแล้วแต่มีความรักขั้นพื้นฐานคือรักตัวกลัวตาย ความรักอย่างนี้เป็นความรักอิงสัญชาตญาณการดำรงชีวิตรอด

สิ่งมีชีวิตทั้งหมดเกิดมาก็มีความรักชนิดนี้อยู่กับตัวแล้ว แต่ความรักชนิดนี้ยังไม่ใช้รักแท้ เพราะในแง่ลบมันมีโอกาสสูงมากที่จะกลายเป็นความแค้นแค้นใจ นั่นคือด้วยเหตุที่พยายามที่จะเอาตัวรอด ก็เป็นเหตุให้ต้องทำร้ายทำลายชีวิตอื่น ดังนั้นความรักตัวกลัวตายจึงไม่เพียงพอ และยังไม่ใช้รักที่แท้ ต้องพัฒนาต่อไป

รักใครปรารถนา เป็นความรักในเชิงชู้สาว ซึ่งเกิดขึ้นทั้งกับคนและกับสิ่งมีชีวิตทั้งหลายทั้งปวงซึ่งคือสรรพชีพ สรรพสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงที่มีความผูกพันกันในเชิงชู้สาว ความรักชนิดนี้อยู่กับสัญชาตญาณการสืบพันธุ์

แท้ที่จริงรากฐานของความรักชนิดนี้ ก็มาจากความรักชนิดที่หนึ่งคือรักตัวกลัวตายนั่นเอง แต่ว่าประณีตขึ้น แสดงออกละเอียดละไมมากขึ้น ดูเหมือนว่าแทนที่จะรักตัวกลัวตายอย่างเดียว มีการเผื่อแผ่ใจออกไปรักคนอื่นด้วย แท้ที่จริงที่รักคนอื่นก็เพื่อให้อันอื่นนั้นมารักตัวเอง หากมองอย่างลึกซึ้ง รักใครปรารถนาก็ยังเป็นความรักที่มีความเห็นแก่ตัวปนอยู่นั่นเอง ฉะนั้นรักใครปรารถนาจึงยังไม่พอ

รักเมตตาอารี คือ ความรักอิงความผูกพันทางสายเลือด ทางนามสกุล ทางชาติพันธุ์ ทางชนชั้นวรรณะ ทางภาษาและทางวัฒนธรรม พุดงายๆ ว่าเป็นความรักซึ่งเกิดขึ้นจากการที่มนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลาย ตระหนักรูว่าผู้ที่รวมสายพันธุ์เดียวกันกับตนนั้นเป็นพวกเดียวกันกับตน ความรักชนิดนี้ บางครั้งเราก็เรียกว่า ความรักอิงสายเลือด หรือบางครั้งเราก็เรียกว่าเป็นความรักอิงความเมตตา เช่นเราพบในพ่อแม่รักลูก, ครูบาอาจารย์รักลูกศิษย์ เพื่อนรักเพื่อน นายรักลูกน้อง มนุษย์ด้วยกันรักมนุษย์ สัตว์ด้วยกันรักสัตว์ คนชาติเดียวกันรักคนชาติเดียวกัน เช่นคนไทยรักคนไทยมากกว่าฝรั่ง ฝรั่งก็รักฝรั่งมากกว่าคนไทย จีนก็จะรักจีนมากกว่าแขก นี่เรียกว่ารักเมตตาอารี แม้จะเป็นความรักที่มีรากฐานอยู่บนพื้นฐานของเมตตา แต่ก็ยังไม่ปลอดภัยอยู่นั่นเอง เพราะยังมีข้อจำกัดว่า เลือกรักเลือกเมตตาเฉพาะ เผ่าพันธุ์ พงศาคณาญาติของตน แม้จะดูขวางขวางแต่ก็ยังไม่พ้นพรมแดนของการถือเอาถือเอาผู้อื่นเอง

รักมีแต่ให้ เป็นความรักของมนุษย์ผู้ที่ได้ค้นพบภาวะความเป็นผู้ผู้ตนผู้เบิกบานในหัวใจอย่างลึกซึ้ง แล้วหลุดพ้นจากกิเลสขึ้นมากลายเป็นอรุณชน ความรักมีแต่ให้ เป็นความรักซึ่งเกิดขึ้นจากการมองเห็นความไร้แก่นสาร หรือความไม่มีตัวตนของตนเอง เมื่อมองเห็นความไร้แก่นสาร หรือความไม่มีตัวตนของตนเองจึงไม่มีตัวตนไว้สำหรับเห็นแก่ตัว เมื่อไม่เห็นแก่ตัว ก็จึงเห็นแก่โลกทั้งผอง

หัวใจนั้นไร้พรมแดน เกิดความรักขั้นสูงสุด มองคน มองสรรพชีพ มองสรรพสัตว์ทั้งหลายในลักษณะโลกทั้งผองที่หนึ่งกัน ความรักชนิดนี้เป็นความรักที่แท้ เปิดเผย บริสุทธิ์ จริ่งใจ ให้ออกไปโดยไม่เรียกร้องการตอบแทน เปรียบเสมือนแสงเดือนแสงตะวันที่สาดโลมผืนโลกโดยไม่เคยเรียกร้องสิ่งตอบแทน เปรียบเสมือนสายฝนและดวงดอกไม้ ที่ซโลมผืนโลก ให้ความชุ่มเย็นงดงาม แลวกก็ไม่ต้องการให้ใครมามองเห็นคุณค่าการของตัวเอง เป็นดอกไม้ก็ส่งกลิ่นหอม แลวกก็ร่วงโรยไปตามวันเวลาอย่างสงบเรียบง่ายไม่ปรารถนาที่จะเป็นที่ปรากฏอะไร เช่นเดียวกัน พระอรหันต์ทั้งหลาย อริยชนทั้งหลาย อดีตกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ทั้งหลาย แม้แต่พระโศดบันนุคคัลขึ้นไป ก็ทำงานเพราะมีความรักที่แท้เป็นแรงผลักดัน ทำงาน ก็เพราะงานนั้นเป็นสิ่งที่วิถีชีวิตของท่านควรทำ ไม่มีแรงจูงใจในลักษณะเกิดจากลาภสักการะ ผลประโยชน์ใดๆทั้งสิ้น เหมือนเราทุกคนเกิดมาแล้วก็หายไป ที่เราหายใจเพราะการหายใจคือส่วนหนึ่งของชีวิต เราหายใจโดยที่เราไม่จำเป็นจะต้องเรียกร้องโดยไม่มีจำเป็นจะต้องบังคับ

การหายใจก็คือการหายใจ การหายใจมีความสมบูรณ์อยู่แล้วในตัวเองฉันใด ผู้ที่มีรักแท้ในหัวใจก็พร้อมที่จะรักคนทั้งโลกโดยไม่เรียกร้องอะไรตอบแทนฉันนั้น เพราะมันเป็นธรรมชาติอันเป็นธรรมดานั่นเอง ด้วยเหตุนี้รักแท้จึงมีอีกชื่อหนึ่งว่า กรุณา หรือการุณยธรรม เกิดขึ้นหลังจากที่ปัจเจกบุคคลคนหนึ่งได้ค้นพบปัญญาคือ ความตื่นรู้ แล้วเกิดวิสุทธิภาวะ คือจิตใจที่หลุดพ้นเป็นอิสระจากอวิชชาอย่างสิ้นเชิง ปัญญาที่ตื่นรู้ วิสุทธิภาวะของจิตที่หลุดพ้นจากอวิชชาอย่างสิ้นเชิง จะก่อให้เกิดคุณธรรมชนิดใหม่ซึ่งเปรียบเสมือนธารน้ำที่หลังไหลมาของความรัก ก็คือกรุณา

ฉะนั้น พระพุทธองค์จึงมีอีกชื่อหนึ่งว่า **"มหาการุณิกะ"** แปลว่าบุคคลผู้เปี่ยมด้วยความรักอันไพศาล นั่นแหละรักแท้คือ กรุณา มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะคนพบรักที่แท้ในหัวใจของตัวเองได้ทุกคน เพราะรักแท้หรือกรุณา มันมาจากพุทธภาวะในหัวใจของเราทุกคน ฉะนั้นขอแค่เราเป็นคนเท่านั้นแหละ เราก็มีธรรมชาติเดิมแท้เป็นความรักแท้ที่จำพรษาอยู่ในใจเราทุกคนอยู่แล้ว รอแต่เวลาเมื่อไหร่เราจะมาคนพบเท่านั้นเอง เขาหรือเราอยู่ตลอดเวลา ทุกภพทุกชาติทุกวินาที

ไปรย

หัวใจนั้นไร้พรมแดน เกิดความรักขั้นสูงสุด มองคน มองสรรพชีพ มองสรรพสัตว์ทั้งหลาย ในลักษณะโลกทั้งผองที่หนึ่งกัน ความรักชนิดนี้เป็นความรักที่แท้ เปิดเผย บริสุทธิ์ จริ่งใจ ให้ออกไปโดยไม่เรียกร้องการตอบแทน เปรียบเสมือนแสงเดือนแสงตะวันที่สาดโลมผืนโลก โดยไม่เคยเรียกร้องสิ่งตอบแทน